

FOMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICA

REDACCIO I ADMINISTRACIO
PERLA, 2.—REUS
TELEFON NÚM. 168

NO'S RETORNEN ELS ORIGINALS
ENCARA QUE NO'S PUBLIQUIN

Any XIII

Núm. 108

Reus, dissabte 11 de Maig de 1918

PREUS DE SOTSCRIPCIO

REUS. Ptes. 1'50 al mes.
Fora. 4'50 trimestre.

Estranger. 9'—

Número solt 5 cèntims

JOVENTUT NACIONALISTA REPUBLICANA

Conferència pública en el F. R. N.
a càrrec del prestigiós advocat i ferm catalanista

Don Arístides Danyans

qui desenrotllarà el tema:

"Manifestacions separatistes a Catalunya en el segle XIX"

Avui Dissabte.

A les deu de la nit.

Comentaris d'actualitat

Les ideologies com a suprema ciència de les idees, no són a l'alçanc de tothom, no són capides en sa plenitud per les multituds que mostren predilecció per les generalitats o part passional per que més amples de base, porten un llevat més adaptable a la consciència col·lectiva.

Per aixó avui que se sent remoreig de feina nova i s'haurán de concretar programes o partits, cal que'ls homes capdevaners abans de provocar l'eclosió de noves col·lectivitats pensin el nom a escriure en llur bandera, per que en política, el nom fa la cosa.

Analitzem, mal que sigui lleugerament, els sectors de la vida social catalana, aont s'ha d'anar a cercar proselitisme per a consolidar una democràcia social catalana.

D'ençá de la constitució de l'Internacional, que tingué les ires de tots els Estats, el món ha donat moltes voltes; sense variar els seus procediments el capital, sent potser més respecte per l'obrerisme, doncs si a Chicago sense proves un govern democràtic condemná a la darrera pena a cinc homes, avui els governs ben poc democràtics, tot el més els envien a presiri.

En els darrers anys abans de la guerra d'Europa, el socialisme, que és la síntesis de tota democràcia, i llástima que l'obrer no ho re conegui encara, havia esdevingut governamental a Anglaterra, Bèlgica, França, Italia i a sa manera a Alemanya, amb les naturals característiques a cada un d'aquestos països.

A Anglaterra, malgrat l'esperit democràtic del país, ha calgut la guerra per a que els governants aristòcrates i capitalistes, se donguessin compte de la raó del pro-

letariat i proposessin des de dalt, solucions més humanes, per a més o menys aviat, car amb tot i la representació de les «Trade Unions» al Parlament, les conquestes socials eren ben minces.

A Espanya no més s'hi ven la figura austera d'En Pau Iglesias qui per arribar hi al Parlament, ha tingut de tranzigir amb no poques coses de la política imperant.

Aquí a Catalunya aquelles «Tres classes de Vapor», anodines i malmenades feren perdre molt de temps a l'obrer català, i aquest, en part, cansat i escarnit s'ha deixat menar a fer el joc dels polítics de ofici, que de quan en quan donen un toc a la qüestió social per apropar-se al proletariat, i els obrers més conscients, potser, han derivat cap al sindicalisme, que és una exaltació morbosa de negatius resultats per ara i tant.

El problema més urgent pel poble es l'econòmic, ¿quants polítics ho reconeixen aixís? Més clar, ¿quin agrupament polític avantposa o simultaneja el problema econòmic a un altre? El socialisme espanyol és l'únic que en la política general de l'Estat ofereix una relativa garantia, i dic relativa, per creure amb convenciment, que el problema social a Catalunya ofereix molt diferent aspecte que en altres pobles.

Els socialistes catalans conscients de sa catalanitat, han de tenir present ço que pugua obstruir el seu

pas, del socialisme espanyol organitzat, nacionalista o anti nacionalista, car el socialista mundial admetrà un socialisme català d'acord amb les conclusions del Congrés de Ginebra, ço que refusarà, segurament, el socialisme d'En Pau Iglesias.

I també han de pensar els nacionalistes socialistes o socialistes nacionalistes, ço que poden hipotecar de la seva actuació, acceptant que el problema econòmic és la condició previa a imposar per raó moral d'humana justícia, i encar que sigui acceptant que tots els catalans tenen consciència de la seva condició com a tals, cosa difícil de demostrar.

A Catalunya, malgrat tot, tenim un divers matís de vulgar civilització que en altres pobles d'aquesta Espanya, aquí són acceptades pel mateix burgès idees que en altre lloc l'obrer inconscient i resignat, generalment troba massa atrevides.

L'obrer de l'interior i d'alguns indrets de la perifèria, és ignorant i mal pagat, el nostre no és tant ignorant i quant a pagat, és clar que tampoc ho és equitativament, per això la causa de l'obrer a Catalunya, de l'obrer català, difícilment pot anar paral·lelament a la causa del proletariat d'altres terres, sortosament bona part del nostre poble, no's deixa sugestionar ni's deixa portar allà on se'l vol.

L'obrer català que passi els ulls per aquestes ratlles serà el primer que'm donarà la raó.

Els obrers més hàbils de Catalunya han d'emigrar a l'estranger per a guanyar més, mentre tant aquí venen un allau de *braceros* de per tot Espanya, que per molt menys del jornal habitual, cobreixen les baixes dels nostres germans de raça. No s'ha pas de negar el pa al pobre obrer foraster, els nostres principis lliberals ens ho veden, però cal fer que's lloguin no més que per allò que s'apiguen fer, i per un jornal digne.

No, el nostre proletariat no's deu desentendre del sentit nacionalista, d'un nacionalisme, però, que encara no s'ha predicat o bé s'ha predicat poc. No volem llibertats col·lectives amb homes esclaus, volem que tots els catalans poguem fruit l'igualtat del no patir, que és el millor llaç de germanor.

J. GRANT i SALA.

TRIBUNAL MUNICIPAL

Els Srs. Vilanova, Bofarull i Mestres, d'acord amb el Sr. Roviroa, ens han condemnat al màxim de la pena.

¡Justicia Municipal, ora pro nobis!

Els amnistiats

Els de Cartagena

Amb la notícia de la firma de la amnistia, el director del penal de Cartagena va rebre les instruccions per a posar en llibertat als individus del Comitè de vaga tan aviat com el capità general de la regió li comunicés l'ordre.

Es calculava que l'ordre arribaria a mitja nit.

En efecte, així ocorregué.

Amb el Comitè esperaven l'arribada de l'ordre l'esposa del senyor Besteiro i les famílies dels altres detinguts.

Pels voltants del presidi esperaven més de mil persones. La major part dels veïns de Cartagena passaren la nit al carrer.

A l'aparèixer, a dos quarts de dotze de la nit, a la porta del penal, els individus del Comitè, esclatà una ovació aixordadora i es donaren visques a la llibertat, al partit socialista i als polítics honorats.

Els individus del Comitè es po-

saren en marxa seguits per la multitud, dirigint-se a la fonda «La Cartagenera».

Al passar per davant dels cafés i establiments públics la gent sortia a les portes i balcons i donava visques als que acompanyaven al Comitè.

Davant la fonda s'estacionà la multitud demanant que parlessin els llibertats.

El senyor Besteiro, molt emocionat, donà les gràcies. Després parlaren els senyors Largo Caballero, Anguiano i Saborit.

En el correu del matí del dijous arribaren a Cartagena els diputats senyors Barriobero i Prieto.

El públic els obligà a anar a peu des de l'estació fins a la fonda on s'hostatjaven els individus del Comitè de vaga. L'entrevista fou molt afectuosa, abraçant-se.

Arribaren varies comissions, entre elles una d'Alacant que volia emportar-se els del Comitè per a donar un miting en dita població, on acudiria una Comissió de València per a entregar l'acta de diputat a l'Anguiano.

El Comitè refusà l'ofertament.

Han rebut centenars de telegrams.

Dijous al migdia visitaren el presidi, per a despedir-se dels presos, dels caps i demés empleats.

En Besteiro, enterat de que un dels penats pateix una greu malaltia a la vista, buscà un especialista per a que l'assisteixi i deixà una quantitat en poder d'un amic per al pagament de la curació.

Als voltants de la fonda hi hagué tot el dia una gran gentada.

En el correu de la tarda marxaren a Madrid els quatre individus del Comitè, acompanyats de les seves famílies i d'alguns periodistes.

Una multitud els acompanyà des de la fonda a l'estació, aplaudint-los i victorejant-los.

Ahir, a les set del matí, arribaren a Madrid.

En els voltants de l'estació hi havia una gran gentada. Els am-

nistiats foren rebuts per molts polítics de les esquerres, entre ells els senyors Lerroux, don Melquias Alvarez, Pedregal, Azcárate, A'varez Valdés, Corugedo i Castrovigo, catedràtics, periodistes i escriptors.

El cotxe en que fe en el viatge els llibertats estava adornat amb flors. En els estrebs del tren i sobre els vagons arribaren també moltes persones que pujaren al convoi en les estacions del trajecte.

Una comissió del comitè socialista francès entregà als del Comitè de vaga un ram de flors, altre una comissió del Cos de Correus, Telégrafs i Carters, altre les cigarreres i altre una comissió de províncies.

El secretari de la Universitat Central entregà a l'estació al senyor Besteiro una carta del rector senyor Rodríguez Carraeido en la que li deia que estava ausent de Madrid i que era el primer en estrényer sa ma al reintegrar-se a la càtedra.

S'organitzà una imponent manifestació que pujà pel Passeig del Prado rodejat d'una gran gentada. Al carrer d'Alcalá, la policia tallà el pas als manifestants. Se dirigí la manifestació a la Casa del Poble en quin teatre els amnistiats i altres feren ús de la paraula. El públic els ovacionà.

Davant les aclamacions de la multitud que estava al carrer, que no havia pogut entrar, els quatre amnistiats tingueren de sortir al balcó i parlar novament, repetint-se les ovacions.

Els del Dueso

El dijous, a les vuit del matí, es rebé al penal de Santoña un telegrama del capità general de la regió ordenant la llibertat d'En Marius Anguiano, Lluís Torrens i Josep Ortega, presos amb motiu dels successos d'agost.

Els preparatius per al compliment de l'ordre duraren fins les deu.

En aquesta hora foren posats en llibertat, despedint-se de tots els companys del penal.

A la sortida els esperaven comissionats dels centres obrers de Santander i Santoña i elements republicans i socialistes que havien acudit a felicitar-los.

Després anaren al presidi vell per a saludar els reclosos allí.

Des de Santander han marxat a Bilbao, on se'ls ha rebut amb entusiasme per nombrós públic. Els amnistiats vestien l'uniforme del penal.

Han celebrat un miting a la Casa del Poble.

Després anirán a Eibar.

Es proposen donar una serie de mitings.

Des de Bilbao anirán a Valladolid i d'allí a Madrid, el diumenge o el dilluns.

Els llibertats elogien al director del penal pel bon tracte que han rebut.

Els de Madrid

A dos quarts d'una de la nit del dimecres, foren posats en llibertat els obrers Manuel Maestre i Abelard Martínez, que foren detinguts amb motiu de la vaga d'agost per portar les proclames del Comitè al taller de marmolista.

L'empresonament sofert, lluny d'entebiar ses conviccions, les ha enfortit i vigoritzat.

En Besteiro, reposat

En el Consell de ministres celebrat ans d'ahir, i a proposta del ministre d'Instrucció pública, s'acordà reposar en sa càtedra de Lògica de la Universitat Central al doctor don Juliá Besteiro, en virtut de la llei d'amnistia publicada en la «Gaceta» d'ans ahir.

La premsa

La premsa d'esquerra se regozitja de la llibertat del Comitè de vaga, publicant llargs articles.

FOMENT s'adhereix al regotzig que ha produït el succés.

SECCIÓ OFICIAL

Centre de Lectura

ANUNCI

En compliment de lo que prevé l'article 30 del vigent Reglament, se convoca als senyors socis per a les eleccions de president que se celebrarán el pròxim dia 17 de l'actual de 10 a 11 de la nit.

Reus 8 de Maig de 1918.—Per A. de la J. D.—El Secretari, Pere A. Savé.

SECCIÓ D'ESTUDIS SOCIALS

Grupo Salud (en organització)

Amb objecte de discutir el reglament i de constituir definitivament l'agrupació que ha d'anar a engrossar la Quinta de Salud «La Alianza», de Barcelona, se celebrará una reunió el proper dissabte, dia 11, a les 10 de la nit, en una de les dependències del Centre de Lectura.

La Comissió organitzadora, se complau en invitar-hi a tots els inscrits i a quants hi vulguin perteneixer, socis i no socis del Centre, advertint que'ls que hi ingressin fins el dia de la constitució podran beneficiar-se desseguida dels serveis de la Quinta, mentres que després haurán de sufrir tres mesos, almenys, de purgació.

Reus 8 de maig de 1918.—La Comissió.

Registre Civil

INSCRIPCIONS DEL DIA 10 DE MAIG

NAIXEMENTS

Salvador Mestres Giol.—Francisco Ferrando Extrems.—Francisca Balañá Pons.—María Obradó Peris.

DEFUNCIONS

Francisco Gargallo Ariño, 15 dies, Camí Misericordia, 19.—Paula Magrané Sanromá, 67 anys, Nova de Misericordia, 10.—Joan Colom Durán, 75 anys, Camí de Valls, 33.—Anton Alcalis Santamaria, 44 anys, Hospital Civil.—Josep Seguí Pamies, 75 anys, Sol i Ortega, 9.—Agnà Pamies Ornosà, 2 anys, Sant Vicents Alegre, 27.

MATRIMONIS

Cap.

Escola Municipal d'Aprenents i de Comerç

D'ordre del senyor Director se posa en coneixement dels alumnes matriculats en aquesta Escola que desitgin se'ls califiqui amb l'aptitud que'ls correspongui en les matèries que durant el present curs han estudiat, se serveixin presentar la sol·licitud corresponent fins el 16 del present amb els impresos que a aquest efecte se'ls facilitarà a Secretaria.

Els alumnes de dibuix deurán presentar sos treballs del dia 22.

Reus, 7 de Maig de 1918.—El Secretari, Ramón Pons.

Informació

Escola de Viticultura i Enologia de Reus

Observacions Meteorològiques

DEL DIA D'AHIR

	A les 9	A les 15	
Baròmetre corretgit a 0°.	744.6	744.0	
TERMÒMETRE	Màxima Sol...	24.7	
	Ombra	22.5	
	Mínima Sol...	9.5	
	Ombra	9.5	
PSICRÒMETRE	Termòmetre sec.	20.9	22.5
	Idem hùmit.	14.7	15.3
Humitat relativa de l'aire.	51.7	47.0	
Tensió del vapor acuos.	9.4	9.4	
ANEMÒMETRE	Direcció del vent.	SE	SE
	Velocitat del vent.	285.	46.
Pluviòmetre.			
Evaporímetre.	6.4	2.7	
Estat del cel.	Ras	Núvol	

Foment Republicà Nacionalista

Cumplimentant lo que disposen els Estatuts d'aquesta entitat, se convoca als senyors socis a eleccions que, per a cubrir els càrrecs vacants del Consell Directiu se celebraran el proper diumenge, dia 12, a les 4 de la tarda.

Els mateixos dia i hora es procedirà a la elecció dels individus que han de constituir el Comité d'Acció Política, que deu haver d'actuar durant aquest any.

Ciutat 5 maig 1918.—El Secretari, J. Cunillera D.

Ha despertat molt d'interés l'anunci de la conferència que aquesta nit a les deu, donarà a la sala d'actes del Foment Republicà Nacionalista el distingit advocat i fervent nacionalista don Aristides Danyans, qui versarà sobre l'interessant tema «Manifestacions separatistes a Catalunya en el segle XIX».

F. PRIUS DEMESTRE

Corredor de Comerç col·legiat

Arraval Sta. Agna, núm. 57

Valors - Cupons - Camvis - Giros

Pago de tots els cupons venciment Maig.

Compra venta de valors.

El programa de la funció que aquesta nit donarà en el Teatre Fortuny la companyia Balmaña, el componen dues estrenes: la comèdia en dos actes d'En Muñoz Seca «Doña María Coronel» i la farsa còmica també en dos actes d'En Carles Arniches «La Venganza de la Petra o donde las dan las toman».

A Figueres es projecta aixecar un monument al gran compositor de sardanes En Pep Ventura.

Se troba vagant la plaça de metge titular de Passanant.

Al saló Kursaal avui hi treballarà l'atracció «Los Españolitos» composta de tres artistes de cant i ball.

En el programa de cine hi figuren «La tragedia del destí», «Actualitats Gaumont» i «Fatty en el Restaurant».

Demà a la nit se celebrarà a l'Ateneu Obrer una vetllada literaria-musical, que, degut als elements que hi pendrán part, promet veure's molt concorreguda.

Avis.—Poso en coneixement dels lectors dels periòdics «El Noticiero Universal» i «El Liberal», edicions de la nit, que si volen llegir-los tant prompte són arribats a aquesta ciutat, se serveixin comprar-los tots els dies a la Plaça Prim, abans de les deu de la nit, car si s'hi sotscriuen, no els rebrán fins una hora més tard.

El corresponsal, Josep Borrell.

Banc de Reus de Descomptes i Préstams

Paguem els cupons Deuda Amortitzable 5 per 100 venciment 15 de Maig, Catalana Gas 6 per 100, Energia Eléctrica 5 per 100, f. c. Sarrià 6 per 100 venciment primer de maig.

Per a les sessions de cine d'avui la Sala Reus anuncia la primera i segona sèrie de l'hermosa pel·lícula detectivesca «Los delitos de la ambición» quina obra, interpretada per artistes de primera línia, ve precedida d'extraordinari èxit.

A la casa Roca i Ribas hi ha exposades al públic artístiques fotografies de l'excursió que'ls alumnes de l'Escola d'Intendents Mercantils de Barcelona realitzaren el dissabte i diumenge últims a aquesta ciutat.

Llegim a «La Vanguardia»:

«En los círculos políticos fué objeto ayer de muchos y variados comentarios la noticia de que el coronel don Benito Marquez había decidido presentar un recurso ante el Supremo, por la vía de lo contencioso administrativo, contra el fallo del tribunal de honor, a consecuencia del cual solicitó el retiro.

Decía que en la defensa del recurso ha de aportar pruebas y documentos que causarán sensación».

Els capataços i peons caminers d'aquesta província han dirigit una instància al ministre de Foment, demanant augment de jornal, per considerar insuficient el que perceben en l'actualitat, atesa la carèstia de les subsistències.

ESPECTACLES

Teatre Fortuny
GRAN COMPANYIA CÒMICA
dirigida per
MANUEL BALMAÑA

Funció per a avui.—La comèdia en dos actes «Doña María Coronel» i la farsa còmica en dos actes «La venganza de la Petra o donde las dan las toman».

Kursaal
Grans sessions de cine per a avui.
Debut de «Los Españolitos».
Preus i hores de costum.

Sala Reus
Grans sessions de cine per a avui.
Preus i hores de costum.

IMP. SANJUAN - REUS

Sastreria **QUERALT**

MONTEROLS, 35

REBUDES TOTES LES NOVETATS D'ESTIU:

Grans col·leccions de trajos d'alta novetat. Immens assortit en trajos de "frescos" - Variat assortit en drils per a trajos de sport

No costa res fer una visita en aquesta casa abans de comprar i podran apreciar-se les grans col·leccions de tots els articles

cions patries. Va proscriure'l de l'escola primària, atentant-se aixís contra el principi fonamental de la pedagogia que obliga a ensenyar als nens en la llengua materna; va proscriure'l dels tribunals, negant el principi jurídic i humà que obliga als jutges a administrar justícia en la llengua dels naturals del país; va proscriure'l de vora el llit del moribund que no pot testar en la llengua i segons les lleis de la seva terra. Per això el problema nacionalista català mereix la simpatia dels pobles lliures i la seva retardada solució constitueix un crim de lesa humanitat. Els Catalans—aquesta és la veritat dolorosa—no tenim a Espanya els mateixos drets que els castellans, a pesar de sofrir els mateixos deures i ademés la crudel i forçada renúncia del nostre idioma i del nostre dret familiar. Estem, doncs, en una evident inferioritat civil. I nosaltres no volem categories polítiques o socials entre els espanyols; i ja que davant del fisc els Catalans som considerats ciutadans de primera classe—contribuint només Catalunya en més del 40 per 100 de la tributació general de l'Estat—, també volem mantenir la mateixa cate-

verge. El nostre problema patriòtic doncs, és un problema d'educació; educació que comença el dia del naixement, dins de la família, i en la qual hi col·labora després l'escola i la societat.

El barcelonisme. El nostre renaixement polític arrenca del fet virtual de la capitalitat, de la Barcelona expansiva i pletòrica. Catalunya triomfarà si consegueix formar i mantenir una gran capital, com a poderosa força econòmica i com a indispensable empori de la espiritualitat catalana. Barcelona feta capital de Catalunya, en benefici de tota Catalunya, és la raó suprema i justificadora de la necessitat social d'un idealisme patriòtic amb prou virtualitat per a arribar a aixecar una tant poderosa acrópolis. Sense la capital, el Nacionalisme restaria acèfal i empíric; tal com ocorre amb el bizkaitarrisme, condemnat a la mort perquè Bilbao és una ciutat castellana. La feina primària, obra de tots, és doncs, mantenir el fogar patriòtic ciutadà, com el centre irradiador de l'espiritualitat catalana. Mantenir un nucli intel·lectual i polític ben homogeni, fort per la seva intensitat ideològica i no pas per la seva ponderació

Gran Hotel - Restaurant de LONDRES

HOTEL DE PRIMER ORDRE

Habitacions amb teléfon urbà i interurbà : : Habitacions amb banys, dutxes i teléfon

Esteve Massagué

Comissions Representacions

S. LLORENS, 8, 3.^r REUS

DISPONIBLE

Jaume Simó i Bofarull

ADVOCAT DELS ILTRES. COL·LE-
GIS DE REUS I TARRAGONA

Despatx: Robuster, 28, ent., de 11 a 12 i de 16 a 18

numèrica, que estigui en constant comunicació espiritual amb tot Catalunya i en íntima relació amb l'estranger. Sense l'ombra maternal de Barcelona les ciutats i els vilatges catalans foren un vol estemordit de coloms orbs sense aixoplug. És a dir: hem de fer que en aquest moment caòtic d'absorció ciutadana, sigui aquest nucli nacionalista la *élite* idealista que substitueixi els fracassats directors de la nostra societat i ordeni i propulsi els nous elements socials que l'immigració agombola a Barcelona. Fer la ciutat futura, pel predomini de l'esperit sobre la matèria: forjar el nou ideal col·lectiu educador i patriòtic. Perquè Barcelona, població de 800.000 habitants, extesa en una ària immensa, no és encara una ciutat: li falta la *psiche* que fongui els egoismes individuals i rebecs en una aspiració comú, fent que cada ciutadà renunciï a favor de la Ciutat la seva gloriola, el seu interès, el seu amor propi, el seu treball sobrer, —en una prestació desinteressada i agraïda— el bocí d'ànima que li sobra després de la satisfacció dels deures personals i familiars: fent que el ciutadà es miri la ciutat com a cosa pròpia i no com a cosa d'altri, o *nullius*.

XIII

Condicció civil dels Catalans.-L'idioma català.-La riquesa.-Republicanisme i Internacionalisme

A) Per lo demés, l'obra del nostre ressorgiment nacional, de la nostra riquesa i de la nostra cultura, tots els problemes, en fi, peculiars de la vida catalana, que l'Estat ens els deixi resoldre autòndicament, sense interferències centralistes abusives i enutjoses, col·locant-se en una actitud de verdadera acció legislativa descentralitzadora i respectuosa amb la ferma voluntat del nostre poble. D'aquests problemes peculiars de la vida catalana, un n'hi ha de primacial perquè entranya un dret interdictat injustament pel centralisme: —vull referir-me a l'ús, a l'indispensable cooficialitat de l'idioma català. Fou en l'idioma, realment, on la brutalitat del centralisme castellà hi va clavar els cops més impiadosos: perquè l'idioma és l'esperit invencible de les reivindicacions.

Sense aquesta marca

aparell **NO** és un Gramòfon
= **CATALEGS GRATIS** =

Companyia del Gramòfon S. A.

ESPANYOLÀ

Èxit colosal dels célebres artistes

TITTA RUFO I CARUSO

en discs marca GRAMÓFONO

De venda: **R. PERPIÑA** - Carrer Major, 22
Despatx: 24, pral. - **REUS**

Dipòsit de Relotgeria.-Relotges de butxaca i Desperiadors des de 2'90 p.

SOFRE LIQUID "RADIUM"

(Polisulfur alcali fortament concentrat) de la Casa HAUPOLD

Se ven a una pesseta el litre. Per la primera ensofrada
basta 1 litre per 100 d'aigua i per les succes-
sives 2 litres per 100 d'aigua.

L'Enginyer-Director de l'Estació Enològica i Escola
de Viticultura de Reus (Província de Tarragona), don
Claudi Oliveras Massó, diu en un dels seus certificats,
després de donar la composició d'aquest producte, en
ses conclusions i observacions:

«Que el Azufre liquido RADUM es, por su compo-
sición, el producto más indicado para combatir y preservar
a la vida de las invasiones del oidium, con notable economía».

Per encàrrecs dirigir-se a En SALVADOR DUCH
i DUCH, Hostal del Bou.—REUS.

Els cafès GIL

SON: Els de més fortalesa.
Els de més aroma.

Carrer Metge Fortuny, 3 (davant La Fleca)-REUS

Fàbregas i Recasens

BANQUERS

Valors, Cupons, Borsa, Canvi, Giros

Rambla dels Estudis, 4

Barcelona

TELÉFONS A 2248 i A 3453

PIUS MONTERO AMADOR

AGENT DE NEGOCIS MATRICULAT

Arraval de Robuster, 24, pral.-Tel. 343.-REUS

Administra finques amb tota garantia. Cobro de cré-
dits. Informes comercials. Representacions. Investiga-
cions generals-privades. Habilitacions. Ràpides ges-
tions d'assumptes en Notaries i Registres de la Propie-
tat, així com en la Delegació d'Hisenda, Govern Civil i
Militar, Audiència, Diputació, Duanes, Obres Públi-
ques, Foment, i demés oficines de l'Estat a la província
i les de fora d'ella.

Adelantament del pago de **CONTRIBUCIONS**, a
tota la província. Aquest servei és gratuït i els rebuts se
entreguen a domicili.—Comptes corrents amb els Bancs d'Espanya i Reus

La Activa

Agència de Reclamacions a les Companyies Ferroviaries

A CÀRREC DE

Vicens Martí i Balsells

(EX-FERROVIARI)

Despatx: Carnicerías Velles, 2, 1.ª esq.^{ta} i carrer la Mar, 2
Xocolateria "LA MUNDIAL". Teléfon núm. 339

Informes afectes al servei ferroviari. Legislació Ce-
mercial de ferrocarrils. Llei de Policia. Reclamacions
per retrassaments, faltes totals i parcials, errors en la
aplicació de ports, etc., etc.—Excel·lents condicions i
facilitats al comerç i petites industries.—Admeto abo-
nats: Quotes a 2'50, 5 i 10 Ptes. mensuals.

¡AGRICULTORS!

Si voleu lliurar vostres
vinyes de la malura, gas-
teu el sofre gris marca

Si no voleu sentir la
falta del sofre groc, en-
sofreu vostres vinyes amb

SUFROLINA

La **SUFROLINA** és l'únic producte que es
garanteix la seva puresa.

¡Agricultors, no compreu altra cosa que **Sufrolina**
DEMANEU A TOT ARREU

Concessionaris: **VIVES i C.** - Ferrers, 80 - Vilafranca del Penadés
Teléfon 170

Representant a Reus: Joan Balañá, St. Joan, 19.-Tel. 317

El cas més senzill de TOS

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afeccions tranzitories constitueixen un perill seriós i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÒNICA, l'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarros mal cuidats. Les

Pastilles Serra

compostes de balsàmics, antisséptics i espectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratòries són el millor que pot recomenar-se en la seguretat d'obtenir promptes i satisfactoris resultats.

Calma la tos ràpidament, estova el pit, descarrega els pulmons i fan desaparèixer tot seguit la fatiga que oprimia i dificultava la respiració.

ES VENEN A DOS RALS CAPSA

Litinoïdes Serra

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a la obtenció de

RIQUÍSSIMA AIGUA DE TAULA

Exigiu sempre el nom LITINOÏDES SERRA sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és llegítima, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estómac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capsos de 12 paquets a 1 pesseta; de 30 paquets a 3'65 pessetes; de 100 a 7 pessetes,

UN PAQUET SOL 10 CÈNTIMS

El Reconstituent millor

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment proporciona a l'organisme empoïbit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes.

L'Enofosforina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFÀ el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la matèria gris, aclareix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensables per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, entortir al débil i vigoritzar a l'impotent.

FARMACIA SERRA - Arraval Sta. Agna, n.º 80 - **REUS**

JOSEP SOLÉ

RECADER DE REUS A BARCELONA

BARCELONA

Bou de la Plaça Nova, 14
Passeig de Gràcia, 62 (Colmado)
Hospital, 4 (Estanc).

REUS

Güell i Mercader, (Hostalets), 22, Cordereria
Arraval Santa Agna, 5

TINTORERIA de

Manuel Cibiach

Se renta i tenyeix tota classe de roba. — S'utilitza el planxat elèctric.

Galanes, 7 REUS

NON PLU ULTRA

Trajos a preus inverossímils

La casa millor assortida

en trajos per a nens

Portal de Jesús, 1. — REUS

Servei d'Autos i Carruatjes

DE MONTROIG A REUS I VICEVERSA

SORTIDES

AUTOMOVILS CARRUATJES

MONTROIG REUS REUS MONTROIG

(Sospés el servei fins a nova ordre) A les 8 A les 4

PUNTS DE PARADA:

A Montroig, Casa Sabaté.

A Montbrió, Café de la Plaça.

A Reus, Carrer de Sant Joan, Guarnicioneria den Baldrich.

Taller de Cerralleria d'obres

JOAN ADSERA CAMPS

Carrer d'Alegre, 17. — REUS

Representant exclusiu a Reus de les portes d'acer ondulat, i de tots sistemes, de la Casa J. Mas Bagá, de Barcelona, i reparació de les mateixes.

Fàbrica de Capses de Cartró

ENRIC VIDAL

Carrer del Galló, 4 REUS

Casa PUJOL

TRAJOS DE LLANA
DES DE 25 PESSETES

Monterols, 37 REUS

DISPONIBLE

DISPONIBLE

JOAN PUJOL

RECADER
DE REUS A BARCELONA

ARRAVAL ALT JESÚS. — REUS